

IZDAVAČ:

DRUŠTVO ZA PROUČAVANJE
I UNAPREĐENJE POMORSTVA
REPUBLIKE HRVATSKE

PUBLISHER:

*ASSOCIATION FOR THE STUDIES
AND ADVANCEMENT OF THE
CROATIAN MARITIME AFFAIRS*

SUIZDAVAČ:

SVEUČILIŠTE U RIJECI
POMORSKI FAKULTET

CO-PUBLISHER:

*UNIVERSITY OF RIJEKA
FACULTY OF MATIRIME STUDIES*

Ovogodišnje izdanje Pomorskog zbornika objavljuje se pod pokroviteljstvom
Sveučilišta u Rijeci

POMORSKI ZBORNIK	GOD. 40	STR. 580
ANNALS OF MARITIME STUDIES	YEAR 40	PAGES 580

RIJEKA, 2002.

UREDNIŠTVO POMORSKOG ZBORNIKA

Glavni urednik:

doc. dr. sc. Dušan Vrus

Pomorski fakultet Rijeka

Članovi uredništva:

prof. dr. sc. Čedomir Benac

Građevinski fakultet Rijeka

prof. dr. sc. Dragan Bolanča

Pravni fakultet Split

doc. dr. sc. Dragan Čišić

Pomorski fakultet Rijeka

prof. dr. sc. Čedomir Dundović

Pomorski fakultet Rijeka

prof. dr. sc. Ivo Grabovac

Pravni fakultet Split

prof. dr. sc. Blanka Kesić

Pomorski fakultet Rijeka

prof. dr. sc. Damir Zec

Pomorski fakultet Rijeka

MEĐUNARODNO UREDNIŠTVO POMORSKOG ZBORNIKA

dr. sc. Marco Benacchio

Sveučilište Genova

prof. dr. sc. Kristi Bombol

Sveučilište Bitola

doc. dr. sc. Chantal N.M. Cheung Tam He

Sveučilište Erasmus Rotterdam

prof. dr. sc. Kevin Cullinane

Sveučilište Hong Kong

dr. sc. Pietro Evangelista

INRI, Napoli

prof. dr. sc. Manolis Kavussanos

Sveučilište za ekonomiju i poslovanje
Atena

prof. dr. sc. Marko Pavliha

Sveučilište Ljubljana

prof. dr. sc. Osman Kamil Sag

Tehničko Sveučilište Istanbul

prof. dr. sc. Marielle Sturm

FNRI, Paris

prof. dr. sc. George Vlachos

Sveučilište Pirej

prof. dr. sc. Manfred Zachcial

Sveučilište Bremen

Lektor: Borislav Ostojić

Prevoditelji: Zdenka Rogić (engleski jezik)

Mr. sc. Aristide Spinčić (talijanski jezik)

Pomorski zbornik izlazi jednom godišnje u nakladi od 350 primjeraka

Priprema i tisak: Fintrade&Tours d.o.o., Rijeka

Tiskano u travnju 2003.

POMORSKI ZBORNIK br. 40/2002. tiskan je uz pripomoć:

- 1) MINISTARSTVA ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE REPUBLIKE HRVATSKE, Zagreb
- 2) MINISTARSTVA POMORSTVA, PROMETA I VEZA, Zagreb
- 3) MINISTARSTVA ZAŠTITE OKOLIŠA I PROSTORNOG UREĐENJA, Zagreb
- 4) PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE, Rijeka
- 5) GRADA RIJEKE

THE NATIONAL EDITORIAL BOARD OF THE ANNALS OF MARITIME STUDIES

Editor in Chief:

Ass. Professor Dušan Vrus, Ph. D. Rijeka University

Board members:

Professor Čedomir Benac, Ph. D.	Rijeka University
Professor Dragan Bolanča, Ph. D.	Split University
Ass. Professor Dragan Čišić, Ph. D.	Rijeka University
Professor Čedomir Dundović, Ph. D.	Rijeka University
Professor Ivo Grabovac, Ph. D.	Split University
Professor Blanka Kesić, Ph. D.	Rijeka University
Professor Damir Zec, Ph. D.	Rijeka University

THE INTERNATIONAL EDITORIAL BOARD OF THE ANNALS OF MARITIME STUDIES (in alphabetical order)

Marco Benacchio, Ph. D.	Genoa University
Professor Kristi Bombol, Ph. D.	Bitola University
Ass. Professor Chantal N.M. Cheung Tam He, Ph. D.	Rotterdam Erasmus University
Professor Kevin Cullinane, Ph. D.	Hong Kong Polytechnic University
Pietro Evangelista, Ph. D.	CNR, IRAT, Naples
Professor Manolis Kavussanos, Ph. D.	Athens University of Economics and Business
Professor Marko Pavliha, Ph. D.	Ljubljana University
Professor Osman Kamil Sag, Ph. D.	Istanbul Technical University, Maritime Faculty
Professor Marielle Sturm, Ph. D.	FNRI, Paris
Professor George Vlachos, Ph. D.	Piraeus University
Professor Manfred Zachcial, Ph. D.	Bremen University

Language Editor: Borislav Ostojić (Croatian language)
Zdenka Rogić (English language)

Translators: Zdenka Rogić (English language)
Aristide Spinčić, M. Sc. (Italian language)

The Annals of Maritime Studies are issued yearly in 350 copies.

Electronic typeface and print: Fintrade&Tours d.o.o., Rijeka

Printed in April 2003

IZDAVAČ:

DRUŠTVO ZA PROUČAVANJE I UNAPREĐENJE POMORSTVA REPUBLIKE HRVATSKE

Adresa: Riva 16/V., p.p. 301, 51000 Rijeka
Tel./Fax: +385 (0)51 334 210
GSM: +385 (0)98 258 399
E-mail: dpuprh@inet.hr

ČLANOVI UPRAVE

Predsjednik:
prof. dr. sc. Blanka Kesić Pomorski fakultet Rijeka

Dopredsjednik:
prof. dr. sc. Pavao Komadina Pomorski fakultet, Rijeka

Članovi Upravnog odbora:
prof. dr. sc. Čedomir Dundović Pomorski fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Boris Glavan Pomorski fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Ivo Grabovac Pravni fakultet Split
prof. dr. sc. Vinko Hlača Pravni fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Jozo Lovrić Veleučilište u Dubrovniku
prof. dr. sc. Boris Pritchard Pomorski fakultet Rijeka

Članovi Nadzornog odbora:
prof. dr. sc. Josip Brnić Tehnički fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Vinko Kandžija Ekonomski fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Josip Kirinčić Pomorski fakultet Rijeka

Glavni tajnik:
doc. dr. sc. Dušan Vrus Pomorski fakultet Rijeka

PUBLISHER:

**ASSOCIATION FOR THE STUDIES AND ADVANCEMENT OF THE CROATIAN
MARITIME AFFAIRS**

Address: Riva 16/V., p.p. 301, 51000 Rijeka, Croatia
Tel./Fax: +385 (0)51 334 210
GSM: +385 (0)98 258 399
E-mail: dpuprh@inet.hr

BOARD MEMBERS

President:

Professor Blanka Kesić, Ph. D. Rijeka University

Vice President:

Professor Pavao Komadina, Ph. D. Rijeka University

Board members:

Professor Čedomir Dundović, Ph. D.	Rijeka University
Professor Boris Glavan, Ph. D.	Rijeka University
Professor Ivo Grabovac, Ph. D.	Split University
Professor Vinko Hlača, Ph. D.	Rijeka University
Professor Jozo Lovrić, Ph. D.	Dubrovnik Polytechnic
Professor Boris Pritchard, Ph. D.	Rijeka University

Secretary:

Ass. Professor Dušan Vrus, Ph. D. Rijeka University

MEĐUNARODNE SEKUNDARNE PUBLIKACIJE I BAZE PODATAKA U KOJIMA SE ČASOPIS REFERIRA

1. COMPENDEX PLUS
Engineering Information, Inc. (Ei)
New York, NY,10017
2. ENVIROLINE
Dialog Information Retrieval Service
EIC/Intelligence, Inc.
New York, NY 10018
3. GEOBASE
Geo Abstracts Ltd
Norwich NR3 3AP
United Kingdom
4. BRITISH SHIP RESEARCH ASSOCIATION B.S.R.A.
British Maritime Technology Ltd.,
Wallsend Research Station, Wallsend, Tyne and Wear
NE228 6UY, England
5. CARGO HANDLING ABSTRACTS
International Cargo Handling Coordination Association,
London SW8 1SH, England
6. HAJOZASI SZAKIRODALMI TAJEKOTATA / Shipping Abstracts
O.M.I.K.K. National Technical Information Centre and Library,
1428 Budapest
7. INSTITUTE OF MARINE ENGINEERS TECHNICAL REPORTS
London, EC3R, England
8. TRANSPORTS TERRESTRES et MARITIMES
Centre National de la Recherche Scientifique
54514 Vandoeuvre, France
9. SHIP ABSTRACTS:
Ship Research Institute of Norway
Oslo 6, Norway
10. WORLD PORTS AND HARBOURS ABSTRACTS
Cranfield Bedford MK43, OAJ, England

11. MARINE AFFAIRS BIBLIOGRAPHY
Halifax, N.S. B3H 4H9
Canada
12. LEGAL RESOURCE INDEX
Online Customer Services
Information Access Company
Foster City, CA 94404, USA
13. BULLETIN SIGNALTIQUE
Institute de l'Information Scientifique et Technique
France
14. CURRENT LEGAL THEORY
5000 Le Tilburg
Netherlands
15. LEGAL CONTENTS
New York, NY 10011
16. WORLD SURFACE COATING ABSTRACTS
Oxford OX3 OBW
England
17. NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
Zagreb, Hrvatska

pomorski zbornik

Annals of Maritime Studies

Ovogodišnje izdanje Pomorskog zbornika objavljuje se pod pokroviteljstvom
Sveučilišta u Rijeci

KNJIGA 40

BOOK 40

RIJEKA, 2002.

RECENZENTI
(prema abecednom redu):

Dr. sc. Vesna Barić Punda

Dr. sc. Hrvoje Baričević

Dr. sc. Čedomir Benac

Dr. sc. Dragan Bolanča

Dr. sc. Ivan Boras

Dr. sc. Rudolf Capar

Dr. sc. Dragan Čišić, Rijeka

Dr. sc. Jozo Čizmić, Split

Dr. sc. Većeslav Čorić, Zagreb

Dr. sc. Petar Čumbelić, Dubrovnik

Dr. sc. Julijan Dobrinić, Rijeka

Dr. sc. Čedomir Dundović, Rijeka

Dr. sc. Bernard Franković

Dr. sc. Boris Glavan, Rijeka

Dr. sc. Ivo Grabovac, Split

Dr. sc. Nikša Fafandjel, Rijeka

Dr. sc. Ivan Vanja Francišković, Rijeka

Dr. sc. Vinko Hlača, Rijeka

Dr. sc. Čedomir Ivanković

Dr. sc. Blanka Kesić

Dr. sc. Serđo Kos, Rijeka

Dr. sc. Dragutin Ledić

Dr. sc. Axel Luttenberger, Rijeka

Dr. sc. Ivan Mencer, Rijeka

Dr. sc. Edna Mrnjavac, Rijeka

Dr. sc. Ivan Nemarnik, Rijeka

Dr. sc. Mirko Orlić, Zagreb

Dr. sc. Zlatko Pepeonik

Dr. sc. Jože Perić

Dr. sc. Jasna Prpić-Oršić

Dr. sc. Igor Rožanić, Rijeka

Dr. sc. Gordan Stanković, Rijeka

Dr. sc. Nikola Stražičić, Rijeka

Dr. sc. Dragomir Sundać

Dr. sc. Tonko Tabain

Dr. sc. Hrvoje Turk

Dr. sc. Duško Vranić, Rijeka

Dr. sc. Dušan Vrus, Rijeka

Dr. sc. Damir Zec, Rijeka

Dr. sc. Ratko Zelenika, Rijeka

Dr. sc. Zdenka Zenzerović

† Dr. sc. Ivo Žuvela, Rijeka

POMORSKI ZBORNIK

Godina 40

Strana 580

Rijeka, 2002.

SADRŽAJ**1. TEHNOLOGIJA BRODARSTVA, LOGISTIKA, SIGURNOST
PLOVIDBE**

Pavao KOMADINA, Maja MARKOVČIĆ KOSTELAC, Željko KIPERAŠ: Primjena međunarodnih standarda sigurnosti na moru i zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj (<i>Prethodno priopćenje</i>)	23
Damir ZEC: Optimalna veličina ro-ro putničkog broda u obalnoj plovidbi (<i>Prethodno priopćenje</i>)	35
Enco TIRELI, Josip OROVIĆ: Analiza kvarova brodskih porivnih sustava (<i>Prethodno priopćenje</i>)	51
Pietro EVANGELISTA: Uloga ICT u postupku logističke integracije u brodarskim društvima (<i>Pregledni rad</i>)	61
Egon BADURINA: Automatski identifikacijski sustav (AIS) (<i>Stručni rad</i>)	79
Neven GRUBIŠIĆ: Informacijski sustav na unutarnjim plovnim putevima – R.I.S. (<i>Pregledni rad</i>)	95
Juraj BUKŠA: Pravila, oznake i mjerila kao čimbenici sigurnosti primjenjeni na integriranim sustavima upravljanja plovidbom (<i>Stručni rad</i>)	113
Maja JURASIĆ: Logistički troškovi u pomorskom prijevozu (<i>Stručni rad</i>)	129
Igor RUDAN: Utjecaj logističkog odlučivanja na multimodalni transport (<i>Stručni rad</i>)	139

2. TEHNOLOGIJA LUKA, LOGISTIKA, MARKETING, UPRAVLJANJE

Claudio FERRARI, Marco BENACCHIO:

- Najnovija kretanja na tržištu usluga kontejnerskih terminala: kojim putem do integracije? (*Izvorni znanstveni rad*) 153

Mirjana KOVAČIĆ:

- Specifičnosti razvoja luka posebne namjene u Primorsko-goranskoj županiji (*Pregledni rad*) 177

Nil GÜLER:

- Ekonomска procjena ulaganja u luku (*Izvorni znanstveni rad*) 205

Ines KOLANOVIĆ, Egon BADURINA:

- Lučki sustav u logističkom lancu (*Pregledni rad*) 223

Mirjana KOVAČIĆ:

- Strateško značenje marketinga u razvoju Luke Rijeka (*Stručni rad*) 251

3. POMORSKO GOSPODARSTVO

Ivo ŽUVELA, Vinko KANDŽIJA, Miro ŠVERKO:

- Koncepcija dugoročnog razvitka Grada Senja 2001.-2015., s posebnim osvrtom na pomorsku privredu (*Pregledni rad*) 279

George P. VLACHOS, Emmanouil NIKOLAIDIS:

- OPEC i njegova uloga na tržištu nafte i energije (*Izvorni znanstveni rad*) 345

Hrvoje TURK, Helena TURK:

- Pomorske veze i turistička valorizacija Malinske (*Izvorni znanstveni rad*) 361

Borislav OSTOJIĆ:

- Opskrbljivanje stanovništva otoka Suska pitkom vodom (*Pregledni rad*) 387

4. MEĐUNARODNO POMORSKO I TRANSPORTNO PRAVO

Erika LOPEZ:

- Mogućnosti korištenja teorije troškova transakcija u analiziranju nepodudarnosti propisa između Europske komisije i TACA (*Izvorni znanstveni rad*) 409

Ivo GRABOVAC:

- Doprinos nekih međunarodnih konvencija sigurnosti plovidbe (*Pregledni rad*) 429

Axel LUTTENBERGER:

- Oživotvorenje sustava odgovornosti i naknade štete uzrokovane prijevozom opasnih i štetnih tvari morem (*Pregledni rad*) 445

Marinko Đ. UČUR:	
Radnopravni status ribara u konvencijama Međunarodne organizacije rada (MOR-a) (<i>Pregledni rad</i>)	453
Zlatko ĆESIĆ:	
Pravni problemi osigurljivog interesa u CIF i FOB modalitetima pomorske prodaje (<i>Stručni rad</i>)	469
5. PROMET	
Ratko ZELENIKA, Helga PAVLIĆ, Drago PUPAVAC:	
Intelektualni kapital u funkciji razvoja prometa Primorsko-goranske županije (<i>Prethodno priopćenje</i>)	481
Vanja ŠKORIĆ:	
Analiza transportnih koridora južnoeuropskih zemalja (<i>Stručni rad</i>)	511
6. NAUTIČKI TURIZAM	
Zdenko CEROVIĆ:	
Menadžment ponude u nautičkim marinama Hrvatske (<i>Stručni rad</i>)	523
7. ZAŠTITA MORSKOG OKOLIŠA	
Zmagoslav PRELEC, Miro ŠVERKO:	
Mogućnosti financiranja zbrinjavanja zauljenih voda iz brodova na području Kvarnerskoga zaljeva (<i>Prethodno priopćenje</i>)	541
Lidija RUNKO LUTTENBERGER:	
Prilog uspostavi decentraliziranih sustava otpadnih voda (<i>Stručni rad</i>)	553
8. OSVRTI	
Julijan DOBRINIĆ:	
Dr. Karl Stockert, mornarički časnik i numizmatičar (<i>Osvrt</i>)	561
Mira ZORE-ARMANDA:	
Sedamdeset godina časopisa Acta Adriatica (<i>Osvrt</i>)	569

CONTENTS

1. MARITIME & TRANSPORT TECHNOLOGY, LOGISTICS AND SAFETY OF LIFE AT SEA

Pavao KOMADINA, Maja MARKOVČIĆ KOSTELAC, Željko KIPERAŠ: Implementation of international standards of safety of life at sea and environmental protection in Croatia (<i>Preliminary communication</i>)	23
Damir ZEC: Optimum size of RO-RO passenger ship in coastal service (<i>Preliminary communication</i>)	35
Enco TIRELI, Josip OROVIĆ: Analysis of defects occurring in vessels' propulsion systems (<i>Preliminary communication</i>)	51
Pietro EVANGELISTA: The role of ICT in the logistics integration process of shipping lines (<i>Review</i>) ...	61
Egon BADURINA: Automatic identification system (AIS) (<i>Professional paper</i>)	79
Neven GRUBIŠIĆ: River information system (<i>Review</i>)	95
Juraj BUKŠA: Rules, markings, and measures as safety factors applied to integrated ship operation (<i>Professional paper</i>)	113
Maja JURASIĆ: Cost relating to logistics in maritime transport (<i>Professional paper</i>)	129
Igor RUDAN: The effect of logistical decision - making upon the multimodal transportation (<i>Professional paper</i>)	139
2. PORTS: TECHNOLOGY, MARKETING, MANAGEMENT	
Claudio FERRARI, Marco BENACCHIO: Recent trends in the market structure of container terminal services: which way to integration? (<i>Original scientific paper</i>)	153
Mirjana KOVACIĆ: Specific features concerning the development of special purpose ports within the Primorsko-goranska county (<i>Review</i>)	177

Nil GÜLER:	
Economic evaluation of port investments (<i>Original scientific paper</i>)	205
Ines KOLANOVIĆ, Egon BADURINA:	
Port system as a link in the logistical chain (<i>Review</i>)	223
Mirjana KOVAČIĆ:	
Strategic significance of marketing in the development of the Port of Rijeka (<i>Professional paper</i>)	251
3. MARITIME ECONOMICS	
Ivo ŽUVELA, Vinko KANDŽIJA, Miro ŠVERKO:	
A concept of the long-term development of the Town of Senj 2001-2015, with particular reference to the maritime industry sector (<i>Review</i>)	279
George P. VLACHOS, Emmanouil NIKOLAIDIS:	
OPEC and its role in oil and energy market (<i>Original scientific paper</i>)	345
Hrvoje TURK, Helena TURK:	
Maritime links and evaluation of Malinska as a tourist resort (<i>Original scientific paper</i>).....	361
Borislav OSTOJIĆ:	
Potable water public supply on the island of Susak (<i>Review</i>)	387
4. INTERNATIONAL MARITIME AND TRANSPORT LAW	
Erika LOPEZ:	
Why transaction costs theory could be used to analyse the law dissension between the European commission and the TACA (<i>Original scientific paper</i>).....	409
Ivo GRABOVAC:	
Legal importance of the conventions for the safety of navigation (<i>Review</i>)	429
Axel LUTTENBERGER:	
Implementation of liability system and compensation for damage in connection with the carriage of hazardous and noxious substances by sea (<i>Review</i>)	445
Marinko Đ. UČUR:	
Fishermen's industrial and legal status in ILO conventions (<i>Review</i>)	453
Zlatko ĆESIĆ:	
Legal problems concerning insurable interests in maritime trade CIF and FOB modalities (<i>Professional paper</i>)	469

5. TRANSPORT

- Ratko ZELENIKA, Helga PAVLIĆ, Drago PUPAVAC:
Intellectual capital serving the function of traffic development within
the Primorsko-goranska county (*Preliminary communication*) 481

- Vanja ŠKORIĆ:
An analysis of the South-European transport routes (*Professional paper*) 511

6. NAUTICAL TOURISM

- Zdenko CEROVIĆ:
Management of the nautical tourism supply in Croatian marinas
(*Professional paper*) 523

7. ECOLOGY

- Zmagoslav PRELEC, Miro ŠVERKO:
Funding possibilities for treatment and disposal of oily waters from ships
within the Kvarner bay (*Preliminary communication*) 541

- Lidija RUNKO LUTTENBERGER:
Contribution to introduction of decentralised waste water disposal
system (*Professional paper*) 553

8. REVIEWS

- Julijan DOBRINIĆ:
Dr. Karl Stockert, naval officer and numismatist (*Publication review*) 561

- Mira ZORE-ARMANDA:
Seventy years of Acta Adriatica (*Publication review*) 569

INDICE

1. TECNOLOGIA NAVALE, LOGISTICA, SICUREZZA IN MARE

Pavao KOMADINA, Maja MARKOVČIĆ KOSTELAC, Željko KIPERAŠ:	
Applicazione delle norme internazionali per la sicurezza in mare e la tutela dell'ambiente (<i>Comunicazione preliminare</i>)	23
Damir ZEC:	
Dimensione ottimale della nave passeggeri di tipo RO-RO per la navigazione costiera (<i>Comunicazione preliminare</i>)	35
Enco TIRELI, Josip OROVIĆ:	
Analisi delle avarie agli apparati motore marini (<i>Comunicazione preliminare</i>) ...	51
Pietro EVANGELISTA:	
Il ruolo delle tecnologie informative e della comunicazione (ICT) nel processo di integrazione logistica delle imprese di trasporto marittimo di linea (<i>Saggio riassuntivo</i>)	61
Egon BADURINA:	
Sistema automatico di identificazione (SAI) (<i>Saggio di carattere tecnico</i>)	79
Neven GRUBIŠIĆ:	
Sistema informatico applicato alle idrovie – RIS (<i>Saggio riassuntivo</i>)	95
Juraj BUKŠA:	
Regole, revelatori e scale (indicatori) quali fattori di sicurezza applicati ai sistemi integrati di controllo della navigazione (<i>Saggio di carattere tecnico</i>)	113
Maja JURASIĆ:	
Costi logistici nel trasporto marittimo (<i>Saggio di carattere tecnico</i>)	129
Igor RUDAN:	
Influenza della scelta logistica sul trasporto multimodale (<i>Saggio di carattere tecnico</i>)	139
2. TECNOLOGIA PORTUALE, MANAGEMENT	
Claudio FERRARI, Marco BENACCHIO:	
Recenti evoluzioni nella struttura di mercato dei servizi portuali nel settore container: quali forme di integrazione? (<i>Saggio scientifico originale</i>)	153
Mirjana KOVAČIĆ:	
Specificità di sviluppo dei porti adibiti ad usi speciali nella Contea Litoraneo-montana (<i>Saggio riassuntivo</i>)	177

Nil GÜLER:	
Valutazione economica degli investimenti portuali <i>(Saggio scientifico originale)</i>	205
Ines KOLANOVIC, Egon BADURINA:	
Il sistema portuale nella catena logistica (<i>Saggio riassuntivo</i>)	223
Mirjana KOVACIĆ:	
Importanza strategica del marketing nello sviluppo del Porto di Fiume (Rijeka) (<i>Saggio di carattere tecnico</i>)	251
3. ECONOMIA MARITTIMA	
Ivo ŽUVELA, Vinko KANDŽIJA, Miro ŠVERKO:	
Disegno di sviluppo a lungo termine della Città di Senj-Segna (2001-2015), con particolare riferimento all'economia marittima (<i>Saggio riassuntivo</i>)	279
George P. VLACHOS, Emmanouil NIKOLAIDIS:	
L'OPEC e il suo ruolo nel mercato del petrolio e dell'energia <i>(Saggio scientifico originale)</i>	345
Hrvoje TURK, Helena TURK:	
Collegamenti marittimi e potenziamento turistico di Malinska <i>(Saggio scientifico originale)</i>	361
Borislav OSTOJIĆ:	
Rifornimento idrico dell'isola di Sànsego (Susak) (<i>Saggio riassuntivo</i>)	387
4. LEGISLAZIONE INTERNAZIONALE MARITTIMA E DEI TRASPORTI	
Erika LOPEZ:	
Perchè la teoria dei costi di transazione potrebbe venir impiegata per analizzare la disputa legale tra la Commissione Europea e la TACA <i>(Saggio scientifico originale)</i>	409
Ivo GRABOVAC:	
Significato legale delle convenzioni internazionali per la sicurezza della navigazione (<i>Saggio riassuntivo</i>)	429
Axel LUTTENBERGER:	
Attuazione dell'insituto di responsabilità e risarcimento dei danni causati dal trasporto per mari di sostanze pericolose e nocive (<i>Saggio riassuntivo</i>) ...	445
Marinko Đ. UČUR:	
Stato giuridico lavorativo dei pescatori nelle convenzioni internazionali sull'organizzazione del lavoro (<i>Saggio riassuntivo</i>)	453

Zlatko ĆESIĆ:	
Problemi legali inerenti all'interesse assicurabile nelle modalità CIF e FOB della vendita marittima (<i>Saggio di carattere tecnico</i>)	469
5. TRASPORTO	
Ratko ZELENIKA, Helga PAVLIĆ, Drago PUPAVAC:	
Risorse intellettuali in funzione dello sviluppo del traffico nella Contea Litoraneo-montana (<i>Comunicazione preliminare</i>)	481
Vanja ŠKORIĆ:	
Analisi dei corridoi di trasporto dei paesi sudeuropei (<i>Saggio di carattere tecnico</i>)	511
6. TURISMO NAUTICO	
Zdenko CEROVIĆ:	
Management di offerta nelle marine di turismo nautico della Croazia (<i>Saggio di carattere tecnico</i>)	523
7. ECOLOGIA	
Zmagoslav PRELEC, Miro ŠVERKO:	
Prospettive di finanziamento per lo smaltimento delle acque oleose dalle navi nell'area del golfo del Quarnero (<i>Comunicazione preliminare</i>)	541
Lidija RUNKO LUTTENBERGER:	
Contributo per un sistema di strutturazione decentrata della fognatura (<i>Saggio di carattere tecnico</i>)	553
8. RIVISTE	
Julijan DOBRINIC:	
Dott. Karl Stockert, ufficiale di marina e numismatico (<i>Riflessione</i>)	561
Mira ZORE-ARMANDA:	
I 70 anni della rivista Acta Adriatica (<i>Riflessione</i>)	569

UVOD

Štovani čitatelji, cijenjeni suradnici i dragi prijatelji,

ovaj, jubilarni, 40. broj Pomorskog zbornika, prilog je četrdesetgodišnjem kontinuitetu i ugledu ove naše publikacije.

Tisuće i tisuće stranica znanstvenih i stručnih članaka – objavljenih tijekom prošla četiri desetljeća – svjedoče o razvitu naše pomorske znanosti i ukazuju na neprekidnu odanost našeg naroda svojoj pomorskoj tradiciji.

Zadaća, koju sam preuzeo prije tri godine, postavši glavnim urednikom, uspješno je završena.

- Izabrano je novo nacionalno i međunarodno uredništvo, koje je pomoglo da se Zbornik internacionalizira.
- Objavljaju se radovi znanstvenika iz inozemstva.
- Uredništvo je tehnički modernizirano, u skladu s informatičkim vremenom.
- Uz redovito objavljivanje – Pomorski zbornik je financijski konsolidiran.
- Zbornik je ispunio sve zakonom propisane uvjete da bude i nadalje znanstveni časopis.
- Prodaja časopisa je uspješna što predstavlja značajan financijski doprinos.

Ovogodišnje izdanje Pomorskog zbornika objavljuje se pod pokroviteljstvom Sveučilišta u Rijeci.

Na svojoj sjednici od 25. travnja 2003., održanoj u Zagrebu, Znanstveno vijeće za pomorstvo HAZU, predložilo je Akademiji da Pomorski zbornik postane glasilo Znanstvenog vijeća za pomorstvo, što smatramo velikim priznanjem.

Kao i u prošlim brojevima Pomorskog zbornika, i sada pozivam sve suradnike, znanstvenike, stručnjake pomorskog gospodarstva i uprave, onima koji su se na naše zadovoljstvo već odazvali i one koji još nisu: pošaljite nam vaše doprinose, vaše ideje i rezultate vaših istraživanja. Unaprijedite naše pomorstvo vašim intelektualnim radom.

Zahvaljujemo se na finansijskoj pomoći koju primamo od Ministarstva znanosti i tehnologije, Ministarstva Pomorstva prometa i veza, Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke. Bez te pomoći ne bi bilo moguće objavljivati naš Pomorski zbornik.

Glavni urednik:

dr. sc. D. Vrus

